

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

۱۴۰۴

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

باورهای اطلاعاتی افراد جامعه در مورد پوکی استخوان

مجری اصلی:

دکتر مهناز سنجری

واحد محل خدمت: دانشیار مرکز تحقیقات استئوپروز

پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم

طرح تحقیقاتی با عنوان بررسی میزان باورهای اطلاعاتی افراد 20 تا 40 سالم در مورد پوکی استخوان با کد پژوهشیار 64891 توسط آقای / خانم دکتر مهناز سنجری عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال 1403/1404 خاتمه یافته است. این پژوهش ارزشمند توانسته است به ارتقای سطح دانش و سلامت در حوزه سلامت عضلانی- اسکلتی و پوکی استخوان کمک نماید. در ادامه خلاصه ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش ها باشد.

✍ خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

دکتر مهناز سنجری، دکترای پرستاری و دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران. معاون پژوهشی مرکز تحقیقات استئوپروز پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم. مجری پروژه های طرح های ارتباط با صنعت در زمینه اطلاع رسانی و حساس سازی جامعه در مورد پوکی استخوان، برگزاری کمپین روز جهانی استئوپروز و بروز رسانی گایدلاین استئوپروز. مشارکت در تدوین و طراحی متریال ها و پلتفرم های آموزشی در زمینه سلامت استخوان برای گروه های سنی مختلف و راهنمایی و مشاوره پایان نامه ها در زمینه سلامت عضلانی اسکلتی و پوکی استخوان.

✍ تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

نام مجری/ همکار	نام خانوادگی مجری/ همکار	محل کار	پست الکترونیک	نوع همکاری در این طرح	تخصص
نوشین	فهیم فر	پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم/م.ت. استئوپروز	nfahimfar@gmail.com	همکار	اپیدمیولوژی
کاظم	خلجی	پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم/م.ت. چاقی و عادات غذایی	kkhalagi@yahoo.com	همکار	اپیدمیولوژی
محمد جواد	منصورزاده	پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم/م.ت. استئوپروز	mansourzadeh@bpums.ac.ir	همکار	کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

نام مجری/ همکار	نام خانوادگی مجری/ همکار	محل کار	پست الکترونیک	نوع همکاری در این طرح	تخصص
مهديه	رمضان زاده	خارج از دانشگاه علوم پزشکی تهران	mahdiyramezanzadev@gmail.com	مجری	مدیریت اطلاع رسانی
سپیده	فهیمی فر	خارج از دانشگاه علوم پزشکی تهران	sfahimifar@ut.ac.ir	همکار	مدیریت اطلاع رسانی
فاطمه	حاجی ولی زاده	خارج از دانشگاه علوم پزشکی تهران	Fhvalizadeh@yahoo.com	همکار	MD, MPH

✍ مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه هایی هستند؟

سیاستگذاران سلامت، مراقبین سلامت و تیم درمان، بیماران، افراد جامعه

✍ یک عنوان کوتاه ، جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید .

باورهای درست و نادرست جامعه در مورد پوکی استخوان

✍ پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

نتایج پژوهش در مورد باورهای درست در مورد پوکی استخوان نشان داد، باورهای احتمال ابتلا به پوکی استخوان با بالا رفتن سن افزایش می یابد، شکستگی های مکرر با ضربه خفیف می تواند نشانه پوکی استخوان باشد، پوکی استخوان در زنان بیشتر از مردان است، تغذیه مناسب مادر در بارداری عامل استحکام استخوان های کودک است، مصرف مواد معدنی به همراه ویتامین ها برای حفظ سلامت استخوان لازم است و مصرف نوشابه شانس ابتلا به پوکی استخوان افزایش می دهد دارای بیشترین گستردگی از نظر باور درست در میان افراد پاسخ دهنده بودند.

نتایج پژوهش در مورد باورهای نادرست در مورد پوکی استخوان نشان داد، اقدام به مصرف دمنوش برای سلامت استخوان کافی است، آقایان در معرض ابتلا به پوکی استخوان قرار ندارند، برای درمان پوکی استخوان رویکردهای سنتی کافی است، اطلاعات موجود در فضاهای مجازی قابل اعتماد هستند، فقط مصرف لبنیات برای پیشگیری از پوکی استخوان کافی است و اقدام برای پیشگیری از پوکی استخوان در هر زمان ممکن است دارای بیشترین گستردگی از نظر باور نادرست در میان افراد پاسخ دهنده بودند.

✍ پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا" از نتایج پژوهش شما استفاده می کند.

- اهمیت و نوآوری موضوع
- نوآوری این پژوهش در شناسایی و تمایز دقیق میان باورهای درست و نادرست مرتبط با پوکی استخوان در میان جمعیت مورد مطالعه است. تاکنون مطالعه ای به منظور تبیین باورهای درست و نادرست و همچنین میزان گستردگی این باورها در مورد پوکی استخوان انجام نشده است.

• مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی

مهمترین باورهای درست در مورد پوکی استخوان در جامعه شامل افزایش احتمال ابتلا به پوکی استخوان با بالا رفتن سن، شکستگی های مکرر نشانه پوکی استخوان، پوکی استخوان در زنان بیشتر از مردان، تغذیه مناسب مادر در بارداری عامل استحکام استخوان های کودک، لزوم مصرف مواد معدنی به همراه ویتامین ها برای حفظ سلامت استخوان و افزایش احتمال ابتلا به پوکی استخوان با مصرف نوشابه

مهمترین باورهای درست در مورد پوکی استخوان در جامعه شامل اقدام به مصرف دمنوش برای سلامت استخوان، در معرض نبودن آقایان برای ابتلا به پوکی استخوان، اتکا به رویکردهای سنتی برای درمان پوکی استخوان، قابل اعتماد بودن اطلاعات موجود در فضاهای مجازی، فقط مصرف لبنیات برای پیشگیری از پوکی استخوان کافی است و اقدام برای پیشگیری از پوکی استخوان در هر زمان ممکن است.

• موارد کاربرد نتایج طرح

نتایج پژوهش اهمیت ارتقای آگاهی دقیق و اصلاح باورهای نادرست درباره پوکی استخوان را برای سیاستگذاران سلامت، تیم درمان و جامعه برجسته می سازد. سیاستگذاران می توانند با طراحی برنامه های آموزشی هدفمند و اطلاع رسانی علمی، زمینه تغییر نگرش های اشتباه را فراهم کنند. تیم درمان با شناخت باورهای رایج قادر خواهند بود مداخلات آموزشی و مشاوره ای مؤثرتری ارائه دهند و پیروی بیماران را بهبود بخشند. در سطح جامعه، افزایش آگاهی و اصلاح باورها می تواند به پیشگیری بهتر، تشخیص زودهنگام و مدیریت مؤثرتر پوکی استخوان منجر شود و بار اقتصادی و اجتماعی بیماری را کاهش دهد.

✍ دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

تأثیر اول: باورهای درست درباره پوکی استخوان مانند افزایش احتمال ابتلا با بالا رفتن سن، نقش شکستگی های مکرر با ضربه خفیف به عنوان نشانه بیماری و اهمیت تغذیه مناسب مادر در بارداری در میان افراد پاسخ دهنده پذیرفته شده است.

تأثیر دوم: باورهای نادرستی مانند کفایت مصرف دمنوش ها برای سلامت استخوان، عدم ابتلای مردان، اعتماد کامل به اطلاعات فضای مجازی و اتکای صرف به لبنیات برای پیشگیری، به طور قابل توجهی در میان پاسخ دهندگان رایج بوده و نیازمند اصلاح است.

✍ محدودیت های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

محدودیت های نتایج این مطالعه شامل نمونه گیری محدود به گروه زنان مبتلا به استئوپروز است که ممکن است تعمیم یافته ها به سایر جمعیت ها را محدود کند. همچنین، داده ها بر اساس گزارش های خوداظهاری جمع آوری شده که امکان بروز خطاهای یادآوری و پاسخ دهی مطلوب وجود دارد.

✍ انجام چه پژوهش هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می دهید که می تواند منجر به کاربردی تر شدن نتایج و تأثیر بیشتر یافته های شما شود؟

از آنجایی که شناسایی اطلاعات درست نقش بسیار مهمی در شکل گیری باورها در افراد دارد، پژوهش هایی در رابطه با سنجش سطح سواد سلامت اقشار مختلف جامعه پیشنهاد می گردد.

ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش های آتی، به چه حمایت هایی از سمت مسوولین و نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است.

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.

اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟

Mahnaz.sanjari@gmail.com

msanjari@tums.ac.ir

۸۸۲۲۰۰۹۴

مرکز تحقیقات استنوپروز، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم

حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:

Eastell, R & ,Schini, M. (۲۰۲۱). Prevention and management of osteoporosis.

Medicine (United Kingdom), ۴۹(۹), ۵۷۲-۵۷۷.

<https://doi.org/10.1016/j.mpmed.2021.06.010>

Hosking, S.M., Brennan-Olsen, S.L., Beauchamp, A. et al. Health literacy in a population-based sample of Australian women: a cross-sectional profile of the Geelong Osteoporosis Study. BMC Public Health ۱۸, ۸۷۶(۲۰۱۸).

<https://doi.org/10.1186/s12889-018-5751-8>

Rundasa, D., Ayisa, A., Mekonen, E. (۲۰۲۲). Knowledge, health belief, and associated factors towards the prevention of osteoporosis among post-menopausal

women in Metu Town, southwest Ethiopia: A community-based cross-sectional study. International Journal of Orthopaedic and Trauma Nursing,

✍ در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.

شناسنامه خبر

عنوان طرح: بررسی میزان باورهای اطلاعاتی افراد 20 تا 40 سالم در مورد پوکی استخوان
 کد طرح: 64891
 مجری اصلی: دکتر مهناز سنجری
 تاریخ اختتام: 1404
 لینک مقاله: ---